

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет інформаційних технологій і математики
Кафедра теорії функцій та методики навчання математики

СИЛАБУС

обов'язкового освітнього компонента

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА

(назва освітнього компонента)

підготовки

бакалавра

(назва освітнього рівня)

спеціальності

014 Середня освіта (Математика)

(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійної програми Середня освіта. Математика

(назва освітньо-професійної програм)

Луцьк – 2023

Силабус навчальної дисципліни ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА підготовки бакалавра, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (Математика), за освітньою програмою Середня освіта. Математика

Розробник: Ніна ПАДАЛКО, кандидат педагогічних наук, доцент

Погоджено

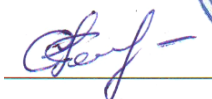
Гарант освітньо-професійної програми _____

Швай О.Л.

Затверджено на засіданні кафедри теорії функцій та методики навчання математики
протокол № 1 від 06 вересня 2023 р.

Завідувач кафедри _____

Гембарська С.Б.

І. Загальний опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна (очна) форма навчання	01 Освіта / Педагогіка, 014 Середня освіта (Математика), Середня освіта. Математика, перший (бакалаврський)	Нормативна
Кількість годин/кредитів 90/3		Рік навчання
		Семестр п'ятий
ІНДЗ: є		Лекції
		Практичні (семінарські)
		Самостійна робота 84 год.
		Консультації 6 год.
	Форма контролю: залік	
Мова навчання		українська

ІІ. Інформація про викладача

ППП	<i>Падалко Ніна Йосипівна</i>
Науковий ступінь	<u>кандидат педагогічних наук</u>
Вчене звання	<u>доцент</u>
Посада доцент	<u>доцент</u>
Контактна інформація	Електронна адреса викладача: padalko.nina@vnu.edu.ua <u>Телефон</u> 0632137797

Дні занять Консультації викладача відповідно затвердженого графіку.

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Навчальна психолого-педагогічна практика є обов'язковою складовою навчального плану першого (бакалаврського) рівня галузі знань «Освіта/Педагогіка» та проводиться без відриву від навчання. Вона відіграє системоутворюючу роль у розвитку творчої особистості майбутнього вчителя математики, забезпечує взаємодію теоретичних знань та практичних умінь здобувача освіти.

2. Пререквізити (попередні курси, на яких базується вивчення освітнього компонента).
Психологія, Педагогіка, Охорона життя і здоров'я учасників освітнього процесу.

Постреквізити (освітні компоненти, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення даного освітнього компонента).

Застосування результатів навчання – Методика навчання математики, Практика з використання інформаційних технологій в освіті, Практика з розробки навчально-методичного забезпечення та онлайн-уроків, Педагогічна практика,

3. Мета і завдання освітнього компонента

Мета психолого-педагогічної практики: удосконалення професійно-педагогічних знань, умінь і навичок здобувачів освіти, отриманих у процесі навчання в університеті, підготовка здобувачів освіти до виконання посадових обов'язків учителя математики, класного керівника.

Основними завданнями психолого-педагогічної практики є:

- цілеспрямоване спостереження за навчальною і виховною діяльністю учителів математики, класних керівників, ведення щоденника спостережень;
- формування практичних навичок та вмінь при виконанні конкретних практичних задач спостереження;
- вивчення та узагальнення накопиченого передового педагогічного досвіду в закладі загальної середньої освіти;
- ознайомлення з основними методами психодіагностики та набуття досвіду їх застосування при роботі з окремим учнем.
- стимулювання інтересу здобувачів освіти до розвитку їх педагогічних здібностей, формування у них психологічної готовності до роботи з дітьми.

«Психолого-педагогічна практика» сприятиме формуванню таких **загальних та спеціальних компетентностей**:

- Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності (ЗК2).
- Здатність спілкуватися державною мовою в професійній діяльності як усно, так і письмово, комунікувати іноземною мовою за предметною спеціальністю (ЗК3).
- Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі (ЗК4).
- Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства (ЗК5).

- Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності на основі етичних принципів, толерантності, до спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня **(ЗК6)**.
- Здатність зберігати особисте фізичне та психічне здоров'я, керувати власними емоційними станами; конструктивно та безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу **(ЗК9)**.
- Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності **(ФК2)**.
- Здатність виявляти й окреслювати мету та завдання педагогічної діяльності, здійснювати проєктування процесів навчання й виховання учнів з урахуванням їх вікових та індивідуальних особливостей, освітніх потреб і можливостей; добирати та застосовувати ефективні методики й технології навчання, виховання й розвитку учнів. **(ФК3)**.
- Здатність до формування учнівського колективу, навичок командної роботи; знаходження ефективних шляхів мотивації учнів до саморозвитку; спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них. **(ФК6)**.
- Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу **(ФК7)**.
- Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистіснозорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства **(ФК8)**.
- Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей **(ФК9)**.
- Здатність до застосування ефективних педагогічних методик й освітніх технологій для забезпечення та оцінки якості навчання математики у закладах середньої освіти, до формування в учнів ключових і предметних компетентностей з математики **(ПК8)**.

4. Програмні результати навчання.

Опанування змісту освітнього компонента дозволяє отримати наступні програмні результати навчання:

- Відтворює основні концепції та принципи педагогіки і психології; враховує в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів **(РН1)**.
- Демонструє вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання **(РН2)**.
- Називає і аналізує прийоми цілепокладання, планування та проєктування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; класифікує форми, методи і засоби навчання предмета в закладах загальної середньої освіти, що провадять освітню діяльність на другому рівні повної загальної середньої освіти **(РН3)**.
- Вибирає відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; аналізує динаміку особистісного розвитку учнів, визначає ефективні шляхи їх мотивації

до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них **(PH5)**.

- Називає і пояснює принципи проектування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками **(PH6)**.
- Демонструє володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності **(PH10)**.
- Виявляє навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснює необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності **(PH11)**.
- Аналізує власну педагогічну діяльність та її результати, здійснює об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей **(PH12)**.
- Демонструє знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, обґрунтовує необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні **(PH13)**.
- Показує здатність формувати ціннісний аспект математичного знання, координувати його емоційне сприйняття учнями, розробляти і пропонувати різні форми та види виховання позитивного ставлення до математики та мотивації учнів до засвоєння її основ та методів **(PH11)**.

5. Структура освітнього компонента

	Назви видів діяльності	Усього	Самост. робота	Конс.
1	Організаційні питання, щодо етапів практики	2	2	
2	Настановна конференція. Проходження інструктажу з правил внутрішнього розпорядку, техніки безпеки і охорони праці.	2	2	
3	Відвідування закладу загальної середньої освіти Вивчення основної документації бази практики. Зустріч з педагогічним колективом закладу загальної середньої освіти, їхніми планами роботи.	10	10	
4	Розробка та затвердження індивідуального плану роботи.	8	6	2
5	Відвідування уроків математики, спостереження за методикою викладання вчителя математики. Ведення карток спостережень за уроками. Участь в обговоренні уроків, оформлення аналізу уроку.	34	32	2
6	Анкетування, спостереження та бесіди з обраним для психолого-педагогічного аналізу учнем.	18	18	

7	Оформлення звітних документів з практики.	14	12	2
8	Підсумкова конференція. Захист звітних матеріалів.	2	2	
	Всього	90	84	6

<i>Етапи практики</i>	<i>Зміст діяльності</i>	<i>Основні завдання</i>
Підготовчий	Настановча конференція.	Ознайомитися з програмою практики, її метою та основними завданнями. Обрати старшого в групі здобувачів-практикантів.
	Інструктаж з техніки безпеки, ознайомлення з правилами внутрішнього розпорядку закладу загальної середньої освіти і охорони праці.	Ознайомитися з інструктажем з техніки безпеки, з правилами внутрішнього розпорядку закладу загальної середньої освіти.
Ознайомлювальний	Знайомство з закладом загальної середньої освіти Зустріч з адміністрацією закладу загальної середньої освіти та педагогічним колективом	Ознайомитися з ЗЗСО, його історією, традиціями, структурою, особливостями освітнього процесу. Зустрітися з класним керівником та шкільним психологом навчального закладу, ознайомитися з планом роботи класного керівника.
	Складання і затвердження плану роботи здобувача практиканта.	Розробити календарний план роботи практиканта у закладі загальної середньої освіти, представити календарний план на затвердження керівнику практики.
	Знайомство з класним колективом.	Встановити контакт з дітьми закріпленого класу, спостерігати за дітьми в різних навчальних і комунікативних ситуаціях.
Основний	Спостереження за вчителем і за учнями. Участь в обговоренні і аналізі уроків.	Відвідувати уроки, проводити спостереження за методикою викладання вчителів, вести картки спостереження за уроками математики. Приймати участь в обговоренні уроків, зафіксувати аналіз уроків в письмовій формі. Зробити вибір учня для психолого-педагогічного аналізу, обрати методику дослідження його особистісних характеристик.

	Збір інформації про досліджувану дитину.	Проводити збір інформації про обраного для психодіагностики учня (біографія, сімейні обставини, особливості перебування у класному колективі, позашкільні інтереси, особливості спілкування) шляхом вивчення документації, спостереження за поведінкою, співбесід з учнем, здійснити його психодіагностику.
	Ведення щоденника психолого-педагогічних спостережень	Вести в щоденику практики записи спостережень за педагогічною діяльністю вчителя математики, за поведінкою обраного для психолого-педагогічного аналізу учня. Описати власні загальні враження від практики, її переваги та труднощі, які виникли при виконанні завдання.
	Провести анкетування учня. Зробити аналіз отриманих результатів	Скласти психолого-педагогічну характеристику на обраного учня.
Підсумковий	Оформлення звіту про проходження практики та подання керівнику	Оформити документацію та звіт про проходження практики та подати керівнику.
	Підсумкова конференція	Взяти участь у підсумковій конференції, провести презентацію роботи під час практики та захист звітних матеріалів.

Звітна документація, щодо психолого-педагогічної практики

Здобувач-практикант в термін, зазначений керівником практики від факультету, повинен здати документи:

1. Щоденник з психолого-педагогічної практики, в якому повинні бути заповнені наступні пункти: календарний графік проходження психолого-педагогічної практики, з відповідними записами про результати роботи на всіх етапах практики; характеристика на здобувача-практиканта з бази практики, підписана педагогом закладу загальної середньої освіти.
2. Психолого-педагогічна характеристика на учня.
3. Індивідуальне завдання (анкета, аналіз результатів анкети).

4. Звіт про проходження практики (звіт, який здобувач складає на підставі інформації та результатів практичної роботи отриманих протягом практики, що містить картку спостереження за уроком та аналіз уроку).

Звітну документацію оцінює керівник практики від факультету.

Критерії оцінювання результатів психолого-педагогічної практики

	Зміст роботи, яку оцінюють та відповідні документи, конкретна кількість балів	Максимальна кількість балів
1	Особистісні характеристики здобувача (дисциплінованість під час проходження практики, ініціативність, самостійність, професійна спрямованість, відповідальність, інноваційність тощо) – 15 балів . Теоретична підготовка (знання педагогіки та психології) – 10 балів . Психолого-педагогічна майстерність (педагогічний такт, комунікабельність) – 10 балів . <i>Документ: характеристика на здобувача-практиканта з бази практики, підписана педагогом закладу загальної середньої освіти.</i>	35
2	Оцінювання звітної документації: заповнення календарного графіка – 5 балів , психолого-педагогічна характеристика на учня – 15 балів , оформлення картки спостереження за уроком – 10 балів , оформлення аналіз уроку – 20 балів , виконання індивідуального завдання – 5 балів . <i>Документ: щоденник психолого-педагогічних спостережень і звіт про проходження практики</i>	55
3	Захист практики (за несвоєчасну подачу звітної документації віднімається 5 балів).	10
	Разом	100

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним вимогам
1–59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

IV. Політика оцінювання

Оцінювання навчальних досягнень з психолого-педагогічної практики здійснюється згідно «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки» (<https://cutt.ly/GNUonHt>) за 100 бальною шкалою.

Вирішення конфліктних ситуацій

Будь-яка конфліктна ситуація, яка виникає в учасників освітнього процесу вирішується згідно «Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ВНУ імені Лесі Українки» (<http://surl.li/nrtv>).

Політика викладача щодо здобувача освіти

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватись вимог чинного законодавства України, Статуту (<https://cutt.ly/KNUhX5f>) і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/YNUjtIT>), правил внутрішнього розпорядку навчального закладу у якому здобувач проходить практику, загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, відповідальності, порядності й толерантності. Атмосфера під час проходження психолого-педагогічної практики повинна бути творчою, відкритою до конструктивної критики. Недопустимі запізнення; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час відвідування закладів загальної середньої освіти.

Студент-практикант повинен бути для учнів зразком організованості, дисциплінованості, охайності, ввічливості, сумлінного ставлення до своїх обов'язків.

Політика щодо академічної доброчесності

Кожен студент повинен ознайомитися і слідувати Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://cutt.ly/DwloGWXB>), дотримуватись етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами передбачає: самостійне виконання завдань психолого-педагогічної практики, оформлення звітної документації.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Прозвітуватися про виконання завдань можна у встановлені викладачем терміни під час консультацій, одночасно при цьому з'ясувати незрозумілі моменти, задати запитання викладачу. Кінцевий термін ліквідації заборгованості обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Падалко Н. Й., Швай О. Л., Кравчук О. М. Організація та проведення педагогічної практики студентів факультету інформаційних технологій і математики : навчально-методичний посібник. Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2022. 122 с.
2. Методичні рекомендації щодо організації та проведення психолого-педагогічної практики у Волинському національному університеті імені Лесі Українки. <http://surl.li/nrpfz> (Упорядник положення: доц. Заєць Л. О. Схвалено Вченою радою Волинського національного університету імені Лесі Українки Протокол №8 від 28 червня 2022 р.)

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Концепція Нової української школи. URL: <https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/reforms/ukrainska-shkola-compressed.pdf> (дата звернення 29.06.2021).
2. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93> (дата звернення 29.06.2021).
3. Положення про проведення практики студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки» від 28.08.2020 р. URL: <https://vnu.edu.ua/uk/normativno-pravova-baza>
4. Про повну загальну середню освіту. Закон України // Відомості Верховної Ради (ВВР), 2020, № 31, с.226
5. Методика викладання в школі. Теорія та практика: навч. посіб / за ред. Петкова С.В., Коломойця С. Д. К.: Вид.-во КНТ, 2021. 216 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Васильєва Д. В., Вашуленко О. П., Волошена В. В. Методика компетентісно орієнтованого навчання математики в ліцеї на рівні стандарту : методичний посібник.[Електронне видання]. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2021. 175 с.
2. Москаленко О. А., Черкаська Л. П., Коваленко О. В. Вибрані питання методики навчання математики : метод. реком. до проведення практ. занять та організації самостійної й індивідуальної роботи студентів мат. спец. пед. ЗВО. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2020. 70 с.
3. Лов'янова І. В. Методика навчання математики у запитаннях і відповідях. Навчальний посібник для підготовки студентів до атестації здобувачів вищої освіти. Базовий рівень підготовки / І. В. Лов'янова. Кривий Ріг: Криворізький державний педагогічний університет. 3-тє видання, доповнене і перероблене 2022. 128 с.